

XXV. sjezd KSSS a úkoly ideologické práce v ČSLA

Období od února do dubna letošního roku přineslo pro ideologickou práci v ozbrojených silách nebývalou bohatost pramenů. Zejména velitelský sbor naší Československé lidové armády a propagandistický aktiv musí považovat dokumenty z jednání XXV. sjezdu KSSS a XV. sjezdu KSČ za trvalou hodnotu politickovýchovného působení na příslušníky ČSLA. Jednání sjezdu sovětských komunistů a přijaté dokumenty obohacují naše poznání řadou nových, vědecky analyzovaných poznatků ze všech sfér společenského života.

Právem nazval generální tajemník ÚV KSSS I. L. Brežněv v závěrečném slovu XXV. sjezdu KSSS, sjezdem velkých činů, který se konal ve znamení realismu a konstruktivnosti, klidné víry ve vlastní síly z dalších vítězství naší velké věci. (Rudé právo 6. 3. 1976, str. 7).

K tomu, abychom v naší armádě co nejvíce mohli z dokumentů sjezdu vytěžit pro vlastní práci, je třeba nejen hluboce prostudovat a promyslet jeho průběh a přijatou dokumentaci sjezdu, ale i pochopit základní přístup, který v jednání XXV. sjezdu KSSS dominoval. Vyjádření generálního tajemníka naší strany, prezidenta republiky G. Husáka, vedoucího delegace KSČ na XXV. sjezdu KSSS, nejvýstižněji vyjadřuje nutný návrat ke dokumentům a závěrům sjezdu předcházejícího. Po návratu z Moskvy s. Husák zdůraznil představitelům hromadných sdělovacích prostředků, že XXV. sjezd KSSS navázal a dále rozvinul mírový program XXIV. sjezdu KSSS. Těmito slovy vystihl i základní metodu přístupu základních dokumentů XXV. sjezdu KSSS i sjezdu samotného ke společenským jevům soudobého světa. Kontinuita mezi oběma sjezdy je zřejmá. Sjezd sovětských komunistů, který se sešel před pěti lety naznačil tak propracovaná třídní východiska sovětské zahraniční politiky, že nebylo možné se k nim nevrátit a dále je na XXV. sjezdu KSSS nerozvíjet. Při plnění usnesení XXIV. sjezdu KSSS dosáhla strana sovětských komunistů nejen pronikavých pozitivních výsledků, ale potvrdila realnost jeho závěrů v prozíravost základních směrů vývoje, které naznačil. Ovšem předpokladem uceleného porozumění dokumentům a vý-

sledkům XXV. sjezdu je, aby příslušníci ČSLA studovali ještě širší souvislosti. V základních formách ideově politické výchovy byl již objasňován historický a mezinárodní význam dokumentů z mezinárodních porad mezinárodního dělnického, komunistického hnutí v roce 1957, 1960 a 1969. Základní dokumenty těchto porad — „Deklarace 12 komunistických a dělnických stran socialistických zemí“ z roku 1957, „Prohlášení 81 komunistických a dělnických stran“ z roku 1960 a dokument „Úkoly boje proti imperialismu v současném období a akční jednoty komunistických a dělnických stran a všech protimperialistických sil“ z roku 1969 byly vypracovány za rozhodujícího podílu sovětských komunistů.

S. Brežněv na XXV. sjezdu KSSS ve zprávě ÚV KSSS o dalších úkolech strany ve vnitřní a zahraniční politice charakterizoval rozvoj světového revolučního procesu v naší epoše, analyzoval jeho současnou etapu, vycházel z charakteristiky naší epochy, tak jak ji podává „Prohlášení“ v roce 1960. Skutečně všechny tři hlavní a rozhodující síly světového revolučního procesu mají svou dynamiku. Pozice světového socialismu se nadále rozšiřují a upevňují. Účast delegací 103 komunistických a dělnických stran z 96 zemí na XXV. sjezdu KSSS jsou toho nezvratným důkazem. Světový kongres mírových sil v Moskvě v roce 1973 již tehdy prokázal postup národně osvobozenického hnutí, které otevírá zemím nové obzory a uvádí je namnoze často poprvé v dějinách lidstva jako subjekty do mezinárodních vztahů. Tehdy se v Moskvě zúčastnilo kongresu světových mírových sil 113 delegací z Asie, Afriky a Latinské Ameriky. Výbuch protikladů, který provází zvláštnosti současné hospodářské krize kapitalismu potvrzuje slova S. Brežněva o stupňování třídního boje pracujících proti nátlaku monopolů.

Index průmyslové výroby v kapitalistických zemích za poslední dva roky poklesl ze 119 v roce 1973 na 107 v roce 1975. Tento pokles provází růst nezaměstnanosti, která dosáhla ve vyspělých kapitalistických zemích na počátku roku 1976 výše 18 miliónů nezaměstnaných. Proto útvary a svazky ČSLA by měly v době, kterou vyhradila Hlavní politická správa ČSLA pro studium materiálů XXV. sjezdu KSSS, věnovat dostatečné místo a objasňovat, jak se nezadržitelně a nezvratně prosazuje v chodu dějin společenský pokrok.

Při objasňování místa naší armády v systému organizace Varšavské smlouvy by měli propagandisté a vedoucí základních útvarů ideově politické výchovy věnovat mimořádnou pozornost objasnění třídní podstaty soudobého imperialismu a jeho nezměnnému charakteru, objasnění otázek války, míru, mírového soužití v současném, třídně rozděleném světě. Východiskem k objasňování těchto oblastí by měl být program aktivní obrany míru, který formuloval XXIV. sjezd KSSS, a v návaznosti na něm objasnit program dalšího boje za mír a mezinárodní spolupráci a nezávislost národů, který vypracoval XXV. sjezd KSSS.

Trvalou platnost v naší ideologické práci má objasňování objektivní nutnosti jednoty socialistických zemí. Jen díky této jednotě mohou čelit již čtvrté desetiletí válce, vzrůstajícím antikomunistickým útokům i falsifikací mírové politiky Sovětského svazu a celého světového socialistického společenství. Jenom díky mírové politice SSSR a ostatních socialistických zemí žijeme v míru a nemůžeme dříve doplnit politické uvolnění vojenským uvolněním, pokud kapitalistické země, zejména země NATO, se nezeknou pokusů využít jednostranného snížení stavu ozbrojených sil v Evropě k tomu, aby si zajistily jednostrannou vojenskou převahu ve svůj prospěch.

Paralyzujeme ihned v zárodku jakékoli nezdůvodněné pacifistické iluze a náklady mezi příslušníky ČSLA. Nejsou k nim ani nejmenší důvody. Dvouletá, téměř bezvýsledná jednání ve Vídni nás nutí k bdělosti a k upevňování obrany socialismu na internacionálním základě. Nové sovětské návrhy pro tato jednání, s nimiž delegáty a hosty

seznámil na XXV. sjezdu KSSS s. Brežněv, jsou reálné a nepředpokládají jakékoli jednostranné výhody pro žádnou jednající stranu. Vycházejí ze zachování vzájemného poměru sil v Evropě. Dokud sovětské návrhy nebude druhá jednající strana akceptovat, budeme upevňovat svou bojeschopnost.

Rozsáhlá byla jednání XXV. sjezdu KSSS k otázkám hospodářské politiky strany, k jejím výsledkům a úkolům. Je samozřejmé, že výsledkům deváté a popularizaci smělých cílů desáté pětiletky budeme v ideologické práci věnovat rozsáhlou pozornost.

Mimo výše uvedené otázky však nemůžeme oslabit v naší ideologické práci kritiku antikomunistických idejí, boj s pravicovým a levicovým oportunismem. Na tomto úseku přinesl XXV. sjezd KSSS mimořádně důležité zjištění. Maoismus postupně přechází z platformy ideového a politického protivníka marxismu-leninismu na otevřené nepřátelské pozice. Nespokojuje se již s rozblžením jednoty mezinárodního komunistického a dělnického hnutí, ale maří uvolňování napětí, zasévá nedůvěru a nepřátelství mezi státy, snaží se vyprovokovat světovou válku. XXV. sjezd KSSS zaujal vůči maoismu nekompromisní stanovisko, které navazuje na souhrn předchozích závěrů, které vyslovil s. Brežněv již dříve o postupu vůči maoismu při jiné příležitosti. XXV. sjezd KSSS trvale zdůrazňuje tradiční dobré vztahy mezi sovětským a čínským lidem, hodlá tyto dobré vztahy vůči čínskému lidu obnovit za předpokladu, že se Peking vrátí k politice, založené na zásadách marxismu-leninismu. Sovětské stranické a státní vedení však nehodlá ani v nejmenším maoistům ustupovat. Hodlá čelit štvavé maoistické politice, bránit zájmy sovětského státu, socialistického společenství a světového komunistického hnutí. Má zájem na upevnění jednoty světového komunistického hnutí pouze na zásadách marxismu-leninismu. Záleží na čínské straně, nakolik bude možné v budoucnu vztahy normalizovat.

V těchto souvislostech je třeba ukazovat v ideologické a výchovné práci na škodlivost nacionalismu a rozvíjet u příslušníků ČSLA city proletářského internacionalismu a socialistického vlastenectví. Komunisté vycházejí ve svém boji z obecných zákonů rozvoje revoluce, potvrzených praxí výstavby socialismu a komunismu. Sovětské komunisty považují obranu internacionalismu za první povinnost marxisty-leninovce.

Pochopitelně jsem nemohl v mezích a rozsahu tohoto stručného článku vyčerpat obsahové bohatství tak význačné události, jakou byl XXV. sjezd sovětských komunistů. To také nebylo mým cílem. Chtěl jsem pouze upozornit na závažnost, naléhavou aktuálnost a potřebnou systematickosti práce s hlavními závažnými teoretickými problémy, které zasedání XXV. sjezdu KSSS pro ideologickou práci v armádě přineslo. Aktivní, zahraničně politická činnost strany sovětských komunistů, zaměřená na zajišťování mírového soužití států s rozdílným společenským zřízením, ovlivňuje veškeré mezinárodní dění. Zaslouží si proto naši trvalou pozornost.